

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO VANJSKE TRGOVINE
I EKONOMSKIH ODNOSA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
МИНИСТАРСТВО СПОЉНЕ ТРГОВИНЕ
И ЕКОНОМСКИХ ОДНОСА

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FOREIGN TRADE AND ECONOMIC RELATIONS

**Analiza
vanjskotrgovinske
razmjene
Bosne i Hercegovine**

**I-III
2021**

Sarajevo, maj 2021. godine

SADRŽAJ

UVODNE NAPOMENE.....	3
1. ROBNA RAZMJENA BOSNE I HERCEGOVINE	4
2. STRUKTURA ROBNE RAZMJENE PO ROBAMA	5
2.1 ROBNA RAZMJENA POLJOPRIVREDNIH I INDUSTRIJSKIH PROIZVODA	10
3. ROBNA RAZMJENA SA NAJZNAČAJNIJIM PARTNERIMA	11
4. STRUKTURA ROBNE RAZMJENE PO REGIONIMA	14
5. ROBNA RAZMJENA SA ZEMLJAMA EU.....	15
5.1 ROBNA RAZMJENA SA EU PO TB	16
6. ROBNA RAZMJENA SA POTPISNICAMA SPORAZUMA CEFTA-E.....	18
6.1 ROBNA RAZMJENA PO ZEMLJAMA – POTPISNICAMA CEFTA-E	19
6.2 ROBNA RAZMJENA SA ZEMLJAMA CEFTA-E PO TARIFNIM BROJEVIMA (TB)	21
7. ROBNA RAZMJENA SA POTPISNICAMA SPORAZUMA EFTA-E.....	23
7.1 ROBNA RAZMJENA PO ZEMLJAMA – POTPISNICAMA EFTA-E	23
7.2 ROBNA RAZMJENA SA ZEMLJAMA EFTA-E PO TARIFNIM BROJEVIMA (TB)	24
8. ROBNA RAZMJENA BIH U SEKTORU POLJOPRIVREDE.....	26
STATISTIČKI DODATAK	31

UVODNE NAPOMENE

U ovom dokumentu su prezentovane detaljne informacije o robnoj razmjeni BiH za period I-III 2021. godine.

- Ukupna robna razmjena Bosne i Hercegovine za period I-III 2021. godine iznosila je 7,47 milijardi KM. Vrijednost izvezeno robe bila je 3,06 milijardi KM, a vrijednost uvezene robe iznosila je 4,40 milijardi KM, te je zabilježen vanjskotrgovinski deficit od 1,34 milijarde KM. Trgovinski deficit bilježi pad od 19,4% u odnosu na isti period prethodne godine .*
- Glavne karakteristike vanjskotrgovinske robne razmjene za period I-III 2021. godine bile su: povećanje ukupne vanjskotrgovinske razmjene Bosne i Hercegovine (8%), rast izvoza (16,6%), rast uvoza (2,7%), te rast stope pokrivenosti uvoza izvozom za 8,3%.*
- Evropska unija je i dalje naš glavni vanjskotrgovinski partner, tako da u ukupnom obimu robne razmjene EU učestvuje sa 66,3%, zatim zemlje potpisnice Sporazuma „CEFTA-e 2006“ učestvuju sa 13,4%, dok ostale zemlje učestvuju sa 20,3%.*
- Izvoz u zemlje EU ostvaruje učešće sa 74,2% u ukupnom bh. izvozu, a uvoz iz zemalja EU učestvuje sa 60,8% u ukupnom bh. uvozu. U periodu I-III 2021. godine u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast ukupne robne razmjene sa EU (8,8%), rast izvoza u EU (17,9%), rast uvoza iz EU (2%), zatim pad trgovinskog deficita (41,7%), te rast stope pokrivenosti uvoza izvozom sa zemljama EU (11,4%).*
- Izvoz u zemlje CEFTA-e učestvuje sa 15,4% u ukupnom bh. izvozu, a uvoz iz zemalja CEFTA-e učestvuje sa 12% u ukupnom bh. uvozu. U periodu I-III 2021. godini u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast ukupne robne razmjene sa CEFTA-om (11,6%), rast izvoza u CEFTA-u (18,9%), rast uvoza iz CEFTA-e (5,8%), zatim pad trgovinskog deficita (44,7%), te rast stope pokrivenosti uvoza izvozom sa CEFTA-om (9,8%).*
- Izvoz u ostale zemlje (zemlje koje ne pripadaju grupacijama EU i CEFTA-e) ostvaruje učešće od 10,4% u ukupnom bh. izvozu, dok uvoz iz ostalih zemalja u ukupnom bh. uvozu učestvuje sa 27,1%.*
- Od glavnih trgovinskih partnera, najveću pokrivenost uvoza izvozom imamo sa: Austrijom od 154%, Slovenijom 129%, Hrvatskom 120%, Njemačkom 81%, Srbijom 67%, te Italijom 56%. Pored ovih zemalja, značajan trgovinski partner BiH je Kina, međutim pokrivenost uvoza izvozom sa tom zemljom je mala i u posmatranom periodu iznosi 2%.*
- Bosna i Hercegovina je u periodu I-III 2021. godine najviše izvozila u: Njemačku (459,65 miliona KM), Hrvatsku (441,05 miliona KM), Srbiju (315,14 miliona KM), Italiju (294,53 miliona KM), Sloveniju (281,24 miliona KM), Austriju (278,24 miliona KM), Crnu Goru (100,66 miliona KM), te Tursku (96,73 miliona KM).*
- U posmatranom periodu, Bosna i Hercegovina je najviše uvozila iz: Njemačke (564,41 milion KM), Italije (524,77 miliona KM), Srbije (471,60 miliona KM), Hrvatske (367,30 miliona KM), Kine (354,82 miliona KM), Turske (244,45 miliona KM), Slovenije (218,72 miliona KM), te iz Austrije (180,51 milion KM).*

1. ROBNA RAZMJENA BOSNE I HERCEGOVINE

Tabela 1. Usporedni pregled robne razmjene BiH

Mil.KM

OPIS	I-III 2017	I-III 2018	I-III 2019	I-III 2020	I-III 2021	Index 2021/2020
IZVOZ	2.489,33	2.787,75	2.771,95	2.627,54	3.064,47	116,63
UVOZ	3.977,95	4.400,86	4.615,37	4.287,58	4.402,13	102,67
OBIM	6.467,28	7.188,61	7.387,32	6.915,12	7.466,60	107,97
DEFICIT/SUFICIT	-1.488,62	-1.613,11	-1.843,42	-1.660,04	-1.337,66	80,58
POKRIVENOST (%)	62,58	63,35	60,06	61,28	69,61	-

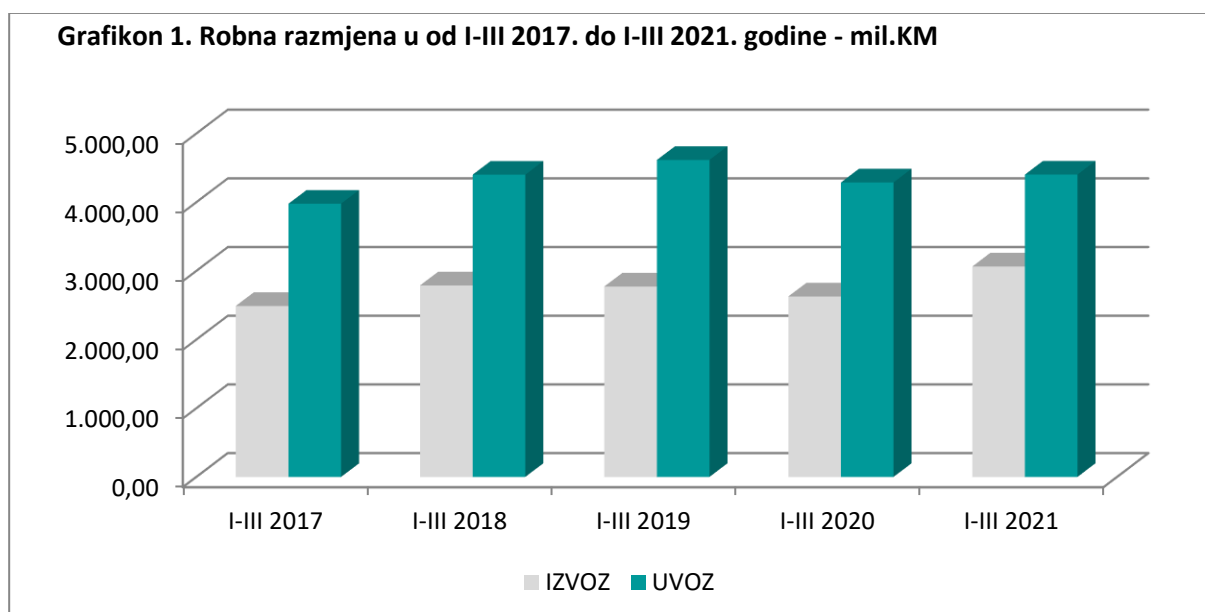
Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U periodu I-III 2021. godine, u odnosu na isti period prethodne godine, izvoz je veći za 16,6%, a uvoz za 2,7%, što je dovelo da je pokrivenost uvoza izvozom veća za 8,3%.

Vanjskotrgovinski deficit Bosne i Hercegovine je i dalje izuzetno visok i u periodu I-III 2021. godini njegova vrijednost iznosi 1,34 milijarde KM, te je zabilježen pad deficita od 19,4% u odnosu na isti period prethodne godine.

Na grafikonu 1. predstavljeno je kretanje izvoza i uvoza Bosne i Hercegovine u periodu od I-III 2017. do I-III 2021. godine.

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

2. STRUKTURA ROBNE RAZMJENE PO ROBAMA

Tabela 2. - Pregled proizvoda sa najvećim izvozom po TB

RB	TB	OPIS	Vrijednost izvoza (mil. KM)					Učešće 2021	Index 2021/2020
			I-III 2017	I-III 2018	I-III 2019	I-III 2020	I-III 2021		
1	2716	Električna energija	131,15	145,25	158,57	177,86	233,65	7,62%	131
2	9401	Sjedala i njihovi dijelovi	176,77	179,47	144,04	129,07	143,84	4,69%	111
3	9403	Ostali namještaj i njegovi dijelovi	80,42	89,28	84,69	82,75	103,96	3,39%	126
4	8544	Izolirana žica, kablovi i ostali izolirani električni provodnici	61,99	73,86	85,16	77,80	103,39	3,37%	133
5	7213	Toplo valjana žica od željeza ili nelegiranog čelika	46,58	50,41	63,61	52,16	101,64	3,32%	195
6	7308	Željezne ili čelične konstrukcije i dijelovi konstrukcija	44,59	59,65	73,85	75,90	87,15	2,84%	115
7	4407	Drvo obrađeno po dužini, debljine veće od 6 mm	69,60	74,65	70,10	70,09	77,45	2,53%	111
8	8708	Dijelovi i pribor motornih vozila iz tarifnih brojeva 8701 do 8705	60,07	69,18	69,30	63,28	66,83	2,18%	106
9	6406	Dijelovi obuće; izmjenjivi ulošci za obuću	50,81	68,02	71,92	71,90	65,91	2,15%	92
10	7204	Otpaci i ostaci od željeza ili čelika; otpadni ingoti od željeza ili čelika za pretapanje	17,38	27,89	22,78	19,42	54,06	1,76%	278
Ukupno (1-10)			739,36	837,66	844,02	820,23	1.037,88	33,87%	127
Ostalo			1.749,97	1.950,09	1.927,93	1.807,31	2.026,59	66,13%	112
UKUPNO			2.489,33	2.787,75	2.771,95	2.627,54	3.064,47	100,00%	117

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

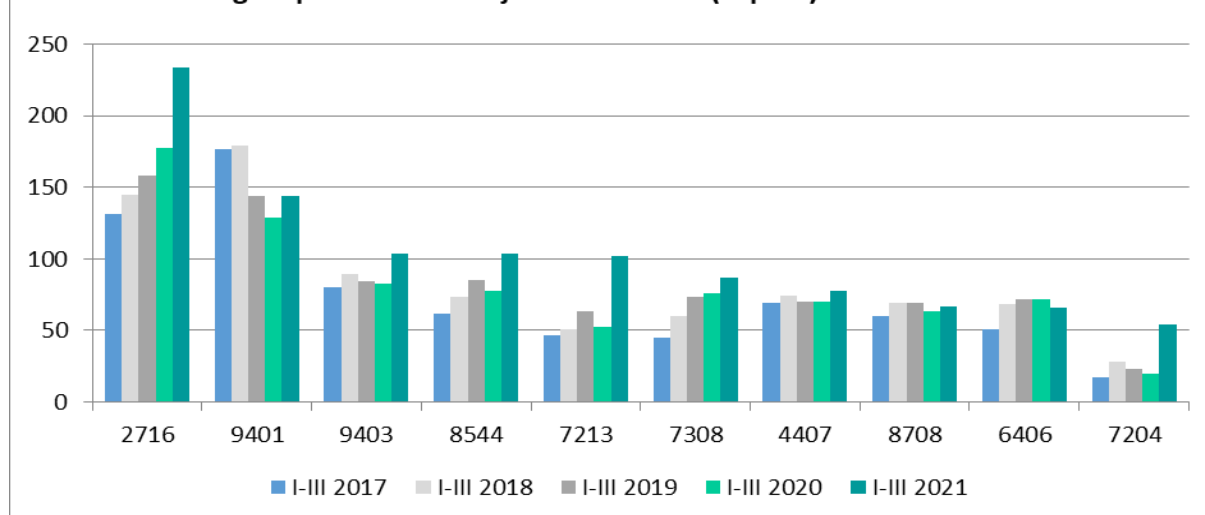
Proizvodi koji su se najviše izvozili, u periodu I-III 2021. godine, su:

- električna energija (TB 2716) – 233,65 miliona KM, ↑31%;
- sjedala (TB 9401) – 143,84 miliona KM, ↑11%;
- ostali namještaj i njegovi dijelovi (TB 9403) – 103,96 miliona KM, ↑26%;
- izolirana žica (TB 8544) – 103,39 miliona KM, ↑33%;
- toplo valjana žica od željeza ili nelegiranog čelika (TB 7213) – 101,64 miliona KM, ↑95%.

Najveći doprinos na rast bh izvoza, za period I-III 2021. godine u odnosu na isti period 2020. godine, ima izvoz u:

- Hrvatsku – električne energije (TB 2716) – 104,91 milion KM, ↑35%;
- Crnu Goru – električne energije (TB 2716) – 45,86 miliona KM, ↑138%;
- Hrvatsku – otpadaka i ostataka od željeza ili nelegiranog čelika (TB 7204) – 20,85 miliona KM, ↑566%;
- Rumuniju – toplo valjane žice (TB 7213) – 37,06 miliona KM, ↑74%;
- Srbiju – toplo valjana žica (TB 7213) – 26,81 milion KM, ↑91%;
- SAD – bombi, granata (TB 9306) – 13,90 miliona KM, i zabilježen je značajan rast jer je u periodu I-III 2020. godine izvoz bio 1,44 miliona KM.

Grafikon 2. - Pregled proizvoda sa najvećim izvozom (Top 10) - u mil. KM

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U periodu od I-III 2017. do I-III 2021. godine, zabilježen je rast izvoza električne energije (TB 2716), zatim rast izvoza željeznih ili čeličnih konstrukcija (TB 7308).

U periodu I-III 2021. godine u odnosu na isti period 2020. godine zabilježen je značajan rast izvoz otpadaka i ostataka od željeza ili nelegiranog čelika od 178%.

Tabela 3. - Pregled proizvoda sa najvećim uvozom po TB

RB	TB	OPIS	Vrijednost uvoza (mil. KM)					Učešće 2021	Index 2021/2020
			I-III 2017	I-III 2018	I-III 2019	I-III 2020	I-III 2021		
1	2710	Naftna ulja i ulja dobivena od bitumenskih minerala, osim sirovih	203,25	222,62	303,44	308,01	278,93	6,34%	91
2	8703	Putnički automobili i druga motorna vozila	160,06	177,53	204,56	181,08	175,57	3,99%	97
3	3004	Lijekovi	111,20	108,60	119,56	148,14	129,92	2,95%	88
4	2701	Kameni ugalj; briketi i slična čvrsta goriva od kamenog uglja	106,02	107,48	144,41	96,44	87,53	1,99%	91
5	8517	Telefonski aparati, uključujući telefone za mobilne radiotelefonske mreže ili druge bežične mreže;	49,90	50,02	54,91	49,56	59,99	1,36%	121
6	2711	Naftni plinovi i ostali plinoviti ugljikovodici:	61,46	61,13	80,79	72,72	52,51	1,19%	72
7	7408	Bakrena žica	26,83	32,05	30,24	30,56	49,90	1,13%	163
8	1806	Čokolada i ostali prehrambeni proizvodi koji sadrže kakao:	32,65	37,12	39,62	43,40	43,60	0,99%	100
9	2106	Prehrambeni proizvodi koji nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu	31,66	33,42	35,37	41,78	43,12	0,98%	103
10	0201	Goveđe meso, svježe ili rashlađeno	28,50	25,78	36,18	36,08	39,57	0,90%	110
Ukupno (1-10)			811,53	855,75	1.049,08	1.007,77	960,64	21,82%	95
Ostalo			3.166,42	3.545,11	3.566,29	3.279,81	3.441,49	78,18%	105
UKUPNO			3.977,95	4.400,86	4.615,37	4.287,58	4.402,13	100,00%	103

Izvor: Agencija za statistiku BiH

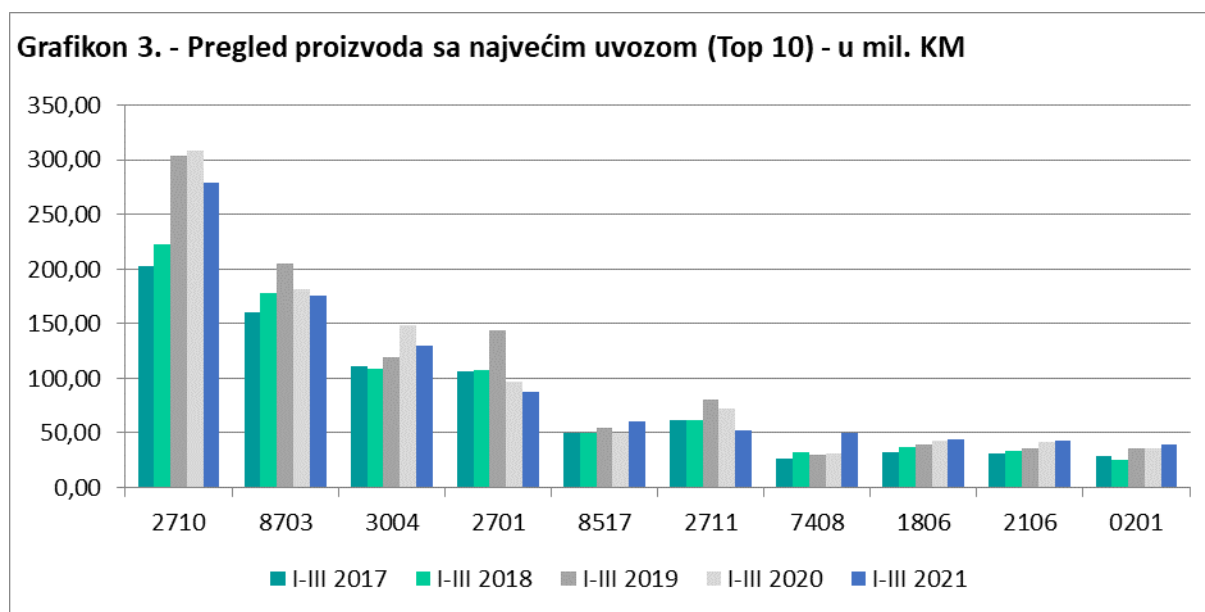
Preliminarni podaci

Proizvodi koji su se najviše uvozili, u periodu I-III 2021. godine, su:

- naftna ulja, osim sirovih (TB 2710)- 278,93 miliona KM, ↓9%;
- putnički automobili (TB 8703) – 175,57 miliona KM, ↓3%;
- lijekovi (TB 3004) – 129,92 miliona KM, ↓12%;
- kameni ugalj, briketi (TB 2701) – 87,53 miliona KM, ↓9%;
- telefonski aparati (TB 8517) – 59,99 miliona KM, ↑21%.

Najveći doprinos na rast bh uvoza, za period I-III 2021. godine u odnosu na isti period 2020. godine, ima uvoz iz:

- Srbije – naftnih ulja, osim sirovih (TB 2710) – 64,91 milion KM, ↑27%;
- Grčke – naftnih ulja, osim sirovih (TB 2710) – 16,15 miliona KM, ↑189%;
- Turske – bakrenih ploča, limova (TB 7409) – 13,53 miliona KM, ↑207%;
- Njemačke – bakrene žice (TB 7408) – 16,22 miliona KM, ↑97%;
- Rusije – bakrene žice (TB 7408) – 14,52 miliona KM, ↑75%.

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U periodu od I-III 2017. do I-III 2021. godine, zabilježen je rast uvoza, prehrambenih proizvoda koji nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu (TB 2106), te goveđeg mesa, svježeg ili rashlađenog (TB 0201).

Tabela 4. - Pregled proizvoda sa najvećim deficitom po TB

RB	TB	OPIS	Vrijednost deficita (mil. KM)					Učešće 2021	Index 2021/2020
			I-III 2017	I-III 2018	I-III 2019	I-III 2020	I-III 2021		
1	2710	Naftna ulja i ulja dobivena od bitumenskih minerala, osim sirovih	-187,41	-179,14	-295,31	-303,30	-271,97	20,33%	90
2	8703	Putnički automobili i druga motorna vozila	-158,62	-175,34	-202,93	-178,59	-172,69	12,91%	97
3	3004	Lijekovi	-87,27	-90,47	-103,97	-130,51	-117,86	8,81%	90
4	2701	Kameni ugalj; briketi i slična čvrsta goriva od kamenog uglja	-106,02	-107,48	-144,41	-96,44	-87,53	6,54%	91
5	8517	Telefonski aparati, uključujući telefone za mobilne radiotelefonske mreže ili druge bežične mreže	-49,15	-48,49	-52,34	-48,83	-57,71	4,31%	118
6	2711	Naftni plinovi i ostali plinoviti ugljikovodici	-61,36	-60,54	-79,82	-71,48	-52,05	3,89%	73
7	7408	Bakrena žica	-26,83	-32,03	-30,24	-30,56	-49,90	3,73%	163
8	2106	Prehrambeni proizvodi koji nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu	-29,40	-30,40	-31,45	-38,48	-41,02	3,07%	107
9	0201	Goveđe meso, svježe ili rashlađeno	-28,50	-15,59	-36,18	-28,36	-39,51	2,95%	139
10	3002	Ljudska krv; životinjska krv	-18,41	-19,38	-21,90	-33,48	-37,26	2,79%	111
Ukupno (1-10)			-752,97	-758,87	-998,54	-960,03	-927,48	69,34%	97
Ostalo			-735,65	-854,23	-844,87	-700,01	-410,18	30,66%	59
UKUPNO			-1.488,62	-1.613,11	-1.843,42	-1.660,04	-1.337,66	100,00%	81

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Proizvodi koji su zabilježili najveći deficit u periodu I-III 2021. godine su:

- naftna ulja, osim sirovih (TB 2710) – 271,97 miliona KM, ↓10%;
- putnički automobili (TB 8703) – 172,69 miliona KM, ↓3%;
- lijekovi (TB 3004) – 117,86 miliona KM, ↓10%;
- kameni uglj, briketi (TB 2701) – 87,53 miliona KM, ↓9%.

Najveći doprinos na pad bh. deficita, za period I-III 2021. godine u odnosu na isti period 2020. godine ima deficit u robnoj razmjeni sa:

- Italijom – naftnih ulja, osim sirovih (TB 2710) – 68,85 miliona KM, ↓33%;
- Rusijom – naftnog plina (TB 2711) – 34,99 miliona KM, ↓38%;
- SAD-om – kamenog uglja i briketa (TB 2701) – 63,72 miliona KM, ↓23%;

Bosna i Hercegovina u robnoj razmjeni električne energije (TB 2716) sa Hrvatskom i Crnom Gorom bilježi suficit u periodu I-III 2021. godine, gdje je sa Hrvatskom suficit bio 97,35 miliona sa rastom od 42,5% u odnosu na suficita u istom periodu 2020. godine, dok je sa Crnom Gorom suficit iznosio 45,34 miliona KM i zabilježen je rast od 163% u odnosu na suficit u istom periodu 2020. godine.

Navedeno povećanje suficita sa Hrvatskom i Crnom Gorom u razmjeni električne energije ima značajan doprinos na pad deficita u periodu od I-III 2021. godine

2.1 Robna razmjena poljoprivrednih i industrijskih proizvoda

Tabela 5. - Struktura robne razmjene po vrstama proizvoda

Mil.KM

Vrsta proizvoda		I-III 2017	I-III 2018	I-III 2019	I-III 2020	I-III 2021	Učešće 2021	Index 2021/2020
IZVOZ	Poljoprivreda	227,54	201,10	187,21	201,38	188,98	6,17%	93,84
	Industrija	2.261,79	2.586,65	2.584,74	2.426,16	2.875,49	93,83%	118,52
	UKUPNO	2.489,33	2.787,75	2.771,95	2.627,54	3.064,47	100,00%	116,63
UVOZ	Poljoprivreda	715,73	698,66	707,27	749,82	725,23	16,47%	96,72
	Industrija	3.262,22	3.702,20	3.908,10	3.537,76	3.676,89	83,53%	103,93
	UKUPNO	3.977,95	4.400,86	4.615,37	4.287,58	4.402,12	100,00%	102,67
DEFICIT/SUFICIT	Poljoprivreda	-488,19	-497,56	-520,06	-548,44	-536,25	40,09%	97,78
	Industrija	-1.000,43	-1.115,55	-1.323,36	-1.111,60	-801,40	59,91%	72,09
	UKUPNO	-1.488,62	-1.613,11	-1.843,42	-1.660,04	-1.337,65	100,00%	80,58

Izvor podataka: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

- Poljoprivredni i industrijski proizvodi su razvrstani po WTO

U periodu I-III 2021. godine učešće industrijskih proizvoda u ukupnom bh. izvozu je 94%, dok poljoprivredni proizvodi učestvuju sa 6%.

U ukupnom bh. uvozu industrijski proizvodi učestvuju 84%, dok poljoprivredni proizvodi učestvuju sa 16%.

U razmjeni industrijskih proizvoda zabilježen je rast izvoza (19%), rast uvoza (4%), te pad deficita (28%), dok poljoprivredni proizvodi bilježe pad izvoza (6%), pad uvoza (3%), i pad deficita (2%).

3. ROBNA RAZMJENA SA NAJZNAČAJNIJIM PARTNERIMA

Tabela 6. - BiH izvoz po zemljama - najznačajnijim partnerima

RB	ZEMLJA	Vrijednost (mil.KM)					Učešće 2021	Index 2021/2020
		I-III 2017	I-III 2018	I-III 2019	I-III 2020	I-III 2021		
1	NJEMAČKA	379,53	420,79	432,60	426,27	459,65	15,00%	107,83
2	HRVATSKA	290,22	328,82	362,91	352,67	441,05	14,39%	125,06
3	SRBIJA	236,31	276,25	298,68	270,56	315,14	10,28%	116,48
4	ITALIJA	278,51	313,40	328,88	237,57	294,53	9,61%	123,98
5	SLOVENIJA	219,57	246,75	252,56	240,99	281,24	9,18%	116,70
6	AUSTRIJA	198,19	228,70	253,59	249,89	278,24	9,08%	111,34
7	CRNA GORA	71,18	84,12	87,63	89,08	100,66	3,28%	113,00
8	TURSKA	86,65	90,48	70,48	80,22	96,73	3,16%	120,58
9	NIZOZEMSKA	63,75	72,01	67,37	58,87	88,84	2,90%	150,91
10	FRANCUSKA	46,94	51,94	70,12	56,73	78,74	2,57%	138,80
Ukupno (1-10)		1.870,9	2.113,3	2.224,8	2.062,9	2.434,8	79,45%	118,03
Ostale zemlje		618,5	674,5	547,1	564,7	629,7	20,55%	111,50
UKUPNO		2.489,33	2.787,75	2.771,95	2.627,54	3.064,47	100,00%	116,63

Izvor podataka: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Navedenih deset zemalja ima učešće od 79,5% u ukupnom bh. **izvozu** u periodu I-III 2021. godine.

Bosna i Hercegovina je u peirodu I-III 2021. godine najviše izvozila u: Njemačku (459,65 miliona KM), Hrvatsku (441,05 miliona KM), Srbiju (315,14 miliona KM), Italiju (294,53 miliona KM), Sloveniju (281,24 miliona KM), Austriju (278,24 miliona KM), Crnu Goru (100,66 miliona KM), te Tursku (96,73 miliona KM).

Tabela 7. - BiH uvoz po zemljama - najznačajnijim partnerima

RB	ZEMLJA	Vrijednost (mil.KM)					Učešće 2021	Index 2021/2020
		I-III 2017	I-III 2018	I-III 2019	I-III 2020	I-III 2021		
1	NJEMAČKA	471,49	540,79	557,43	541,38	564,41	12,82%	104,25
2	ITALIJA	442,56	488,92	513,19	492,62	524,77	11,92%	106,53
3	SRBIJA	436,08	458,46	477,29	447,08	471,60	10,71%	105,48
4	HRVATSKA	399,69	390,59	446,99	391,68	367,30	8,34%	93,78
5	KINA	274,85	320,58	361,24	327,83	354,82	8,06%	108,23
6	TURSKA	156,83	189,25	218,04	218,19	244,45	5,55%	112,04
7	SLOVENIJA	212,26	212,79	216,24	210,31	218,72	4,97%	104,00
8	AUSTRIJA	148,30	153,85	169,68	167,95	180,51	4,10%	107,48
9	POLJSKA	110,81	115,76	150,08	132,36	132,18	3,00%	99,86
10	MAĐARSKA	104,76	109,12	127,27	115,74	116,59	2,65%	100,73
UKUPNO (1-10)		2.757,63	2.980,11	3.237,45	3.045,14	3.175,35	72,13%	104,28
Ostale zemlje		1.220,32	1.420,75	1.377,92	1.242,44	1.226,78	27,87%	98,74
UKUPNO		3.977,95	4.400,86	4.615,37	4.287,58	4.402,13	100,00%	102,67

Izvor podataka: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Navedenih deset zemalja ima učešće od 72,1% u ukupnom bh. **uvozu** u periodu I-III 2021. godine.

U periodu I-III 2021 godine, Bosna i Hercegovina je najviše uvozila iz: Njemačke (564,41 milion KM), Italije (524,77 miliona KM), Srbije (471,60 miliona KM), Hrvatske (367,30 miliona KM), Kine (354,82 miliona KM), Turske (244,45 miliona KM), Slovenije (218,72 miliona KM), te iz Austrije (180,51 milion KM).

Tabela 8. - BiH deficit po zemljama - najznačajnijim partnerima

RB	DRŽAVA	Vrijednost (mil.KM)					Učešće 2021	Index 2021/2020
		I-III 2017	I-III 2018	I-III 2019	I-III 2020	I-III 2021		
1	KINA	-267,47	-311,28	-354,44	-320,82	-347,45	25,97%	108,30
2	ITALIJA	-164,05	-175,52	-184,31	-255,06	-230,24	17,21%	90,27
3	SRBIJA	-199,77	-182,21	-178,61	-176,52	-156,45	11,70%	88,63
4	TURSKA	-70,18	-98,77	-147,56	-137,97	-147,73	11,04%	107,07
5	NJEMAČKA	-91,96	-120,00	-124,83	-115,11	-104,76	7,83%	91,01
6	RUSIJA	-102,58	-257,63	-129,83	-91,89	-97,47	7,29%	106,07
7	POLJSKA	-83,16	-69,69	-111,13	-89,55	-81,64	6,10%	91,17
8	SAD	-115,48	-108,92	-166,45	-106,30	-69,12	5,17%	65,02
9	MAĐARSKA	-43,86	-39,75	-55,87	-61,68	-65,24	4,88%	105,77
10	VIJETNAM	-28,80	-30,98	-34,06	-37,91	-38,59	2,88%	101,79
Ukupno (1-10)		-1.167,31	-1.394,75	-1.487,09	-1.392,81	-1.338,69	100,08%	96,11
Ostale zemlje		-321,31	-218,36	-356,33	-267,23	1,03	-0,08%	-0,39
UKUPNO		-1.488,62	-1.613,11	-1.843,42	-1.660,04	-1.337,66	100,00%	80,58

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U periodu I-III 2021. godine Bosna i Hercegovina je najveći deficit zabilježila sa: Kinom (347,5 miliona KM), Italijom (230,24 miliona KM), Srbijom (156,45 miliona KM), Turskom (147,73 miliona KM), te sa Njemačkom (104,76 miliona KM).

U periodu I-III 2021. godine, Bosna Hercegovina u robnoj razmjeni sa Hrvatskom bilježi suficit u iznosu od 73,75 miliona KM, dok je u istom periodu prošle godine bilježila deficit od 39,00 miliona KM.

Bosna i Hercegovina bilježi suficit sa: Austrijom (97,74 miliona KM), Crnom Gorom (93,55 miliona KM), Slovenijom (62,53 miliona KM), te sa Švicarskom (39,01 milion KM).

4. STRUKTURA ROBNE RAZMJENE PO REGIONIMA

Tabela 9. Robna razmjena po regionima

Mil. KM

IZVOZ	I-III 2017	I-III 2018	I-III 2019	I-III 2020	I-III 2021	Index 2021/2020	Učešće 2021
EU	1.805,36	2.034,04	2.092,33	1.927,92	2.272,31	117,86	74,15%
CEFTA	377,43	417,47	422,33	397,74	472,74	118,86	15,43%
EFTA	41,48	61,72	63,17	76,59	77,92	101,74	2,54%
UoST*	86,65	90,48	70,48	80,22	96,73	120,58	3,16%
Ostatak svijeta	178,42	184,03	123,64	145,07	144,77	99,79	4,72%
UKUPNO	2.489,34	2.787,74	2.771,95	2.627,54	3.064,47	116,63	100,00%
UVOZ							
EU	2.421,91	2.594,10	2.795,06	2.624,74	2.678,52	102,05	60,85%
CEFTA	492,70	509,87	528,66	500,73	529,65	105,78	12,03%
EFTA	28,77	33,68	34,81	36,27	33,19	91,51	0,75%
UoST*	156,83	189,25	218,04	218,19	244,45	112,04	5,55%
Ostatak svijeta	877,74	1.073,97	1.038,80	907,65	916,31	100,95	20,82%
UKUPNO	3.977,95	4.400,87	4.615,37	4.287,58	4.402,13	102,67	100,00%
TRGOVINSKI BILANS							
EU	-616,55	-560,06	-702,73	-696,82	-406,21	58,29	30,37%
CEFTA	-115,27	-92,40	-106,33	-102,99	-56,91	55,26	4,25%
EFTA	12,71	28,04	28,36	40,32	44,73	110,94	-3,34%
UoST*	-70,18	-98,77	-147,56	-137,97	-147,72	107,07	11,04%
Ostatak svijeta	-699,32	-889,94	-915,16	-762,58	-771,54	101,17	57,68%
UKUPNO	-1.488,61	-1.613,13	-1.843,42	-1.660,04	-1.337,66	80,58	100,00%

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

* Zemlje Ugovora o slobodnoj trgovini (Turska)

Posmatrajući period od I-III 2021. godine u odnosu na isti period predhodne godine zabilježen je rast izvoza u svim regionima i to u EU 17,86%, u CEFTA-u 18,86% , u Tursku (UoST) 20,58% i u EFTA-u 1,74%.

Na strani uvoza, zabilježen je rast uvoza iz svih regiona, osim iz EFTA-e, gdje je zabilježen pad od 8,5%.

Bosna i Hercegovina bilježi suficit jedino o u robnoj razmjeni sa EFTA-om.

U periodu I-III 2021. godine u odnosu na I-III 2020. godine zabilježen je rast robne razmjene sa EU (8,7%), CEFTA-om (11,6%) i sa Turskom (14%), jer je zabilježen rast izvoza i uvoza u tim regionima.

Pokrivenost uvoza izvozom BiH sa zemljama članicama EU, u periodu I-III 2021. godine, iznosila je 84,8%, sa zemljama članicama CEFTA-e 89%, te sa Turskom 39,6%.

Najveću pokrivenost uvoza izvozom BiH je ostvarila sa potpisnicama EFTA-e od 234,8%.

5. ROBNA RAZMJENA SA ZEMLJAMA EU

Tabela 10. - Uporedni pregled robne razmjene BiH sa EU

Mil.KM

OPIS	I-III 2017	I-III 2018	I-III 2019	I-III 2020	I-III 2021	Index 2021/2020
IZVOZ	1.805,36	2.034,04	2.092,33	1.927,92	2.272,31	117,86
UVOZ	2.421,91	2.594,10	2.795,06	2.624,74	2.678,52	102,05
OBIM	4.227,27	4.628,14	4.887,39	4.552,66	4.950,83	108,75
DEFICIT/SUFICIT	-616,55	-560,06	-702,73	-696,82	-406,21	58,29
POKRIVENOST (%)	74,54	78,41	74,86	73,45	84,83	-

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U periodu I-III 2021. godine ukupan **izvoz** BiH u EU iznosio je 2,27 milijardi KM, što je za 344,4 miliona KM više u odnosu na I-III 2020. godinu i predstavlja rast od 18%.

U ukupnom izvozu u EU za period I-III 2021. godine najveće učešće ima Njemačka (20,2%), Hrvatska (19,4%), Italija (13%), Slovenija (12,4%), te Austrija (12,2%). ([Prilog 1](#))

U periodu I-III 2021. godine, vrijednost **uvoza** iz EU iznosila je 2,68 milijardi KM, što je za 53,78 miliona KM više u odnosu na period I-III 2020. godinu i predstavlja rast od 2%.

Najveće učešće u ukupnom uvozu iz EU, u posmatranom periodu, ima Njemačka (21,1%), zatim Italija (19,6%), te Hrvatska (13,7%). ([Prilog 2](#))

U peirodu I-III 2021. godine vrijednost **deficita** sa zemljama EU iznosila je 406,21 milion KM, gdje je deficit smanjen za 290,6 miliona KM ili za 41,7% u odnosu na period I-III 2020. godine.

Najveće učešće u deficitu u BiH razmjeni sa EU bilježe Italija (56,7%), Njemačka (25,8%), Poljska (20,1%), te Mađarska (16,1%). ([Prilog 3](#))

Pokrivenost uvoza izvozom sa zemljama EU u I-III 2021. godine iznosila je 84,8%.

5.1 Robna razmjena sa EU po TB

Tabela 11. - Struktura BiH izvoza u EU po TB

Mil.KM

RB	TB	OPIS	I-III 2017	I-III 2018	I-III 2019	I-III 2020	I-III 2021	Učešće 2021	Index 2021/2020
1	9401	Sjedala i njihovi dijelovi	160,37	158,78	121,23	111,50	121,53	5,35%	109,00
2	2716	Električna energija	84,62	78,00	80,49	82,64	110,29	4,85%	133,46
3	8544	Izolirana žica, kablovi, i ostali izolirani električni provodnici	55,12	68,51	77,74	70,12	92,32	4,06%	131,66
4	9403	Ostali namještaj i njegovi dijelovi:	71,96	77,52	75,96	72,51	88,75	3,91%	122,40
5	6406	Dijelovi obuće	49,95	66,34	71,15	70,51	64,78	2,85%	91,87
Ukupno (1-5)			422,02	449,15	426,57	407,28	477,67	21,02%	117,28
Ostalo			1.383,34	1.584,89	1.665,76	1.520,64	1.794,64	78,98%	118,02
UKUPNO			1.805,36	2.034,04	2.092,33	1.927,92	2.272,31	100,00%	117,86

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Navedene grupe proizvoda koje BiH izvozi u EU imaju učešće od 21,02% u ukupnom bh. izvozu u EU za period I-III 2021. godine i sve su industrijski proizvodi.

U periodu I-III 2021. godine u odnosu na period I-III 2020. godine Bosna i Hercegovina je najviše izvozila u EU: sjedala (TB 9401) u vrijednosti od 121,53 miliona KM, gdje je zabilježen rast od 9% u odnosu na period I-III 2020. godine, zatim električnu energiju (TB 2716) u vrijednosti od 110,29 miliona KM i rast od 33,5%, izoliranu žicu, kablove (TB 8544) u vrijednosti od 92,32 miliona KM i rast od 31,7%, te ostali namještaj i njegove dijelove (TB 9403) u vrijednosti od 88,75 miliona KM i rast od 22,4%.

Tabela 12. - Struktura BiH uvoza iz EU po TB

Mil.KM

RB	TB	OPIS	I-III 2017	I-III 2018	I-III 2019	I-III 2020	I-III 2021	Učešće 2021	Index 2021/2020
1	2710	Naftna ulja i ulja dobivena od bitumenskih minerala, osim sirovih	176,84	189,86	257,89	256,22	213,31	7,96%	83,25
2	8703	Putnički automobili i druga motorna vozila	138,42	158,19	181,37	162,20	164,01	6,12%	101,12
3	3004	Lijekovi	88,13	85,81	95,13	117,31	106,41	3,97%	90,71
4	0201	Goveđe meso, svježe ili rashlađeno	27,89	25,10	36,04	35,85	38,82	1,45%	108,28
5	1806	Čokolada i ostali prehrambeni proizvodi koji sadrže kakao	23,75	26,76	29,25	33,63	35,37	1,32%	105,17
Ukupno (1-5)			455,03	485,72	599,68	605,21	557,92	20,83%	92,19
Ostalo			1.966,88	2.108,38	2.195,38	2.019,53	2.120,60	79,17%	105,00
UKUPNO			2.421,91	2.594,10	2.795,06	2.624,74	2.678,52	100,00%	102,05

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Navedene grupe proizvoda koje BiH uvozi iz EU imaju učešće od 20,8% u ukupnom bh. uvozu iz EU za periodu I-III 2021. godine.

U periodu I-III 2021. godine u odnosu na period I-III 2020. godine Bosna i Hercegovina je najviše uvozila iz EU: naftna ulja, osim sirovih (TB 2710) u vrijednosti od 213,31 milion KM, gdje je zabilježen pad od 16,8% u odnosu na isti period 2020. godine, zatim putničke automobile (TB 8703) u vrijednosti od 164,01 milion KM, i rast od 1,1%, te lijekove (TB 3004) u vrijednosti od 106,41 milion KM sa padom od 9%.

6. ROBNA RAZMJENA SA POTPISNICAMA SPORAZUMA CEFTA-e

Tabela 13. - Uporedni pregled robne razmjene BiH sa CEFTA-om

Mil. KM

OPIS	I-III 2017	I-III 2018	I-III 2019	I-III 2020	I-III 2021	Index 2021/2020
IZVOZ	377,43	417,47	422,33	397,74	472,74	118,86
UVOZ	492,70	509,87	528,66	500,73	529,65	105,78
OBIM	870,13	927,34	950,99	898,47	1.002,39	111,57
DEFICIT/SUFICIT	-115,27	-92,40	-106,33	-102,99	-56,91	55,26
POKRIVENOST %	76,60%	81,88%	79,89%	79,43%	89,26%	-

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U periodu I-III 2021. godine ukupan **izvoz** BiH u CEFTA-u iznosio je 472,74 miliona KM, što je za 75,00 miliona KM više u odnosu na isti period 2020. godine i predstavlja rast od 19%.

U posmatranom periodu vrijednost **uvoza** iz CEFTA-e iznosila je 529,65 miliona KM, što je za 28,92 miliona KM više u odnosu na isti period 2020. godine i predstavlja rast od 5,8%.

U periodu I-III 2021. godine vrijednost **deficita** sa zemljama CEFTA-e iznosila je 56,91 milion KM, gdje je deficit manji u odnosu na isti period prethodne godine za 44,7% (ili za 46,08 miliona KM).

Pokrivenosti uvoza izvozom sa CEFTA-om, u periodu I-III 2021. godine je 89,3%, i veća je za 9,8% u odnosu na pokrivenost u periodu I-III 2020. godine.

6.1 Robna razmjena po zemljama – potpisnicama CEFTA-e

Tabela 14. - Robna razmjena po zemljama potpisnicama CEFTA-e

KM

Zemlja	I-III 2020		I-III 2021		Index
	IZVOZ	Učešće	IZVOZ	Učešće	
Albanija	7.307.477,63	1,84%	9.422.091,50	1,99%	128,94
Moldavija	316.422,59	0,08%	500.705,57	0,11%	158,24
Crna Gora	89.077.851,81	22,40%	100.662.944,64	21,29%	113,01
Sjeverna Makedonija	29.700.207,71	7,47%	27.656.004,42	5,85%	93,12
Kosovo*	779.529,55	0,20%	19.352.052,46	4,09%	**
Srbija	270.557.952,41	68,02%	315.142.861,02	66,66%	116,48
Ukupno CEFTA	397.739.441,70	100,00%	472.736.659,61	100,00%	118,86
Zemlja	UVOZ	Učešće	UVOZ	Učešće	Index
Albanija	5.020.738,40	1,00%	5.560.746,42	1,05%	110,76
Moldavija	1.300.233,49	0,26%	1.403.945,43	0,27%	107,98
Crna Gora	8.599.438,64	1,72%	7.114.217,11	1,34%	82,73
Sjeverna Makedonija	35.569.929,75	7,10%	38.347.975,45	7,24%	107,81
Kosovo*	3.160.137,70	0,63%	5.630.177,52	1,06%	178,16
Srbija	447.077.876,31	89,29%	471.596.009,49	89,04%	105,48
Ukupno CEFTA	500.728.354,29	100,00%	529.653.071,42	100,00%	105,78
Zemlja	DEFICIT/SUFICIT	Učešće	DEFICIT/SUFICIT	Učešće	Index
Albanija	2.286.739,23	-2,22%	3.861.345,08	-6,78%	168,86
Moldavija	-983.810,90	0,96%	-903.239,86	1,59%	91,81
Crna Gora	80.478.413,17	-78,14%	93.548.727,53	-164,36%	116,24
Sjeverna Makedonija	-5.869.722,04	5,70%	-10.691.971,03	18,79%	182,15
Kosovo*	-2.380.608,15	2,31%	13.721.874,94	-24,11%	-
Srbija	-176.519.923,90	171,40%	-156.453.148,47	274,88%	88,63
Ukupno CEFTA	-102.988.912,59	100,00%	-56.916.411,81	100,00%	55,26

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

** Index je veći od 999.

U periodu I-III 2021. godini u ukupnom izvozu u zemlje CEFTA-e (472,74 miliona KM), Srbija ostvaruje najveće učešće od 66,7% (315,14 miliona KM), a Crna Gora učestvuje sa 21,3% (100,66 miliona KM). Navedene zemlje zajedno učestvuju sa 88% u ukupnom bh. izvozu u zemlje potpisnice CEFTA-e.

U posmatranom periodu izvoz na Kosovo* iznosio je 19,35 miliona KM i zabilježen je značajan rast jer u istom periodu prethodne godine izvoz je bio 779,53 hiljade KM.

* Ovaj naziv ne prejudicira status Kosova i u skladu je sa Rezolucijom 1244 SB UN i odlukom Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.

U periodu I-III 2021. godine u ukupnom uvozu iz zemalja CEFTA-e (529,65 miliona KM), najveće učešće ostvaruje Srbija od 89,04% (471,60 miliona KM).

U istom periodu, zabilježen je rast uvoza iz svih zemalja CEFTA-e, osim iz Crne Gore gdje je zabilježen pad od 17%.

Najveći deficit u robnoj razmjeni sa zemljama CEFTA-e, BiH bilježi sa Srbijom od 156,45 miliona KM, dok je najveći suficit zabilježen sa Crnom Gorom od 93,55 miliona KM.

Poređenjem I-III 2021. godine sa I-III 2020. godine, u robnoj razmjeni sa Moldavijom zabilježen je pad deficita od 8%, dok je najveći rast deficita zabilježen sa Sjevernom Makedonijom od 82%.

U robnoj razmjeni sa Albanijom zabilježen je značajan rast suficita od 68,9%.

U robnoj razmjeni sa Kosovom*, u periodu I-III 2021. godine, zabilježen je suficit od 13,72 miliona KM, dok je u istom periodu 2020. godine bio zabilježen deficit od 2,38 miliona KM.

* Ovaj naziv ne prejudicira status Kosova i u skladu je sa Rezolucijom 1244 SB UN i odlukom Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.

6.2 Robna razmjena sa zemljama CEFTA-e po tarifnim brojevima (TB)

Tabela 15. - Struktura BiH izvoza u zemlje CEFTA-e po TB

Mil.KM

RB	TB	OPIS	I-III 2017	I-III 2018	I-III 2019	I-III 2020	I-III 2021	Učešće 2021	Index 2021/2020
1	2716	Električna energija	40,48	45,01	55,74	64,03	97,52	20,63%	152
2	2704	Koks i polukoks od kamenog uglja, mrkog uglja	53,06	61,17	73,02	45,45	37,48	7,93%	82
3	7213	Toplo valjana žica od željeza ili nelegiranog čelika	24,33	32,00	32,95	21,40	35,05	7,41%	164
4	4407	Drvo obrađeno po dužini, debljine veće od 6 mm	13,32	14,15	14,20	15,94	18,59	3,93%	117
5	7214	Šipke od željeza ili nelegiranog čelika samo kovane, toplo valjane, toplo vučene ili ekstrudirane	19,21	27,02	13,42	9,55	17,01	3,60%	178
Ukupno (1-5)			150,40	179,35	189,33	156,37	205,65	43,50%	132
Ostalo			227,03	238,12	233,00	241,37	267,09	56,50%	111
Ukupan izvoz u zemlje CEFTA-e			377,43	417,47	422,33	397,74	472,74	100,00%	119

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U periodu I-III 2021. godine najveće učešće u ukupnom izvozu na tržište CEFTA-e ima: električna energija (TB 2716) od 20,6%; koks i polukoks (TB 2704) od 7,9%; toplo valjana žica (TB 7213) od 7,4%; te obrađeno drvo (TB 4407) od 3,9%.

U periodu od I-III 2017. do I-III 2021. godine, izvoz električne energije (TB 2716) i obrađenog drveta (TB 4407) ima trend rasta.

Tabela 16. - Struktura BiH uvoza iz zemalja CEFTA-e po TB

Mil.KM

RB	TB	OPIS	I-III 2017	I-III 2018	I-III 2019	I-III 2020	I-III 2021	Učešće 2021	Index 2021/2020
1	2710	Naftna ulja i ulja dobivena od bitumenskih minerala, osim sirovih	25,94	32,09	44,69	51,07	64,91	12,26%	127,10
2	1905	Hljeb, peciva, kolači, keksi i ostali pekarski proizvodi	15,18	17,13	16,18	18,11	17,34	3,27%	95,75
3	1005	Kukuruz	19,26	21,63	15,79	16,18	16,26	3,07%	100,49
4	7208	Toplo valjani pljosnati proizvodi od željeza ili nelegiranog čelika širine 600 mm ili veće	7,86	12,41	12,56	10,25	15,61	2,95%	152,29
5	7306	Ostale željezne ili čelične cijevi i šuplji profili	8,35	12,27	12,27	10,69	15,26	2,88%	142,75
Ukupno (1-5)			76,59	95,53	101,49	106,30	129,38	24,43%	121,71
Ostalo			416,11	414,34	427,17	394,43	400,27	75,57%	101,48
Ukupan uvoz iz zemalja CEFTA-e			492,70	509,87	528,66	500,73	529,65	100,00%	105,78

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U periodu I-III 2021. godine najveće učešće u ukupnom uvozu iz CEFTA-e imaju: naftna ulja, osim sirovih (TB 2710) od 12,3%; hljeb i ostali pekarski proizvodi (TB 1905) od 3,3%, te kukuruz (TB 1005) od 3,07%.

U periodu od I-III 2017. do I-III 2021. godine, uvoz naftnih ulja (TB 2710) ima trend rasta.

7. ROBNA RAZMJENA SA POTPISNICAMA SPORAZUMA EFTA-e

7.1 Robna razmjena po zemljama – potpisnicama EFTA-e

Tabela 17. - Uporedni pregled robne razmjene BiH sa EFTA-om

Mil.KM

OPIS	I-III 2017	I-III 2018	I-III 2019	I-III 2020	I-III 2021	Index 2021/2020
IZVOZ	41,48	61,72	63,17	76,59	77,92	101,74
UVOZ	28,77	33,68	34,81	36,27	33,19	91,51
OBIM	70,25	95,40	97,98	112,86	111,11	98,45
DEFICIT/SUFICIT	12,71	28,04	28,36	40,32	44,73	110,94
POKRIVENOST (%)	144,18	183,25	181,47	211,17	234,77	-

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U periodu I-III 2021. godini Bosna i Hercegovina je izvezla robu u EFTA-u u vrijednosti od 77,9 miliona KM, dok je vrijednost uvoza bila 33,19 miliona KM, što je dovelo do suficita od 44,7 miliona KM.

Bosna i Hercegovina jedino u robnoj razmjeni sa EFTA-om ostvaruje suficit, te je zabilježen rast suficita od 10,9% u odnosu na period I-III 2020. godine.

U periodu I-III 2021. godine u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast izvoza od 1,7% i pad uvoza od 8,5%.

Tabela 18. - Robna razmjena po zemljama potpisnicama EFTA-e

KM

Zemlja	I-III 2020		I-III 2021		Index
	IZVOZ	Učešće	IZVOZ	Učešće	
Island	1.226,05	0,00	0,00	0,00%	0,00
Lihtenštajn	109.550,96	0,14	48.540,61	0,06%	44,31
Norveška	5.638.817,27	7,36	10.511.597,68	13,49%	186,41
Švicarska	70.844.128,26	92,49	67.359.751,97	86,45%	95,08
Ukupno EFTA	76.593.722,54	100,00	77.919.890,26	100,00%	101,73
Zemlja	UVOZ	Učešće	UVOZ	Učešće	Index
Island	385.360,92	1,06	39.349,75	0,12%	10,21
Lihtenštajn	16.426,40	0,05	76.064,78	0,23%	463,06
Norveška	6.725.836,87	18,55	4.720.058,05	14,22%	70,18
Švicarska	29.138.903,43	80,35	28.354.005,32	85,43%	97,31
Ukupno EFTA	36.266.527,62	100,00	33.189.477,90	100,00%	91,52
Zemlja	DEFICIT/SUFICIT	Učešće	DEFICIT/SUFICIT	Učešće	Index
Island	-384.134,87	-0,95	-39.349,75	-0,09%	10,24
Lihtenštajn	93.124,56	0,23	-27.524,17	-0,06%	-
Norveška	-1.087.019,60	-2,70	5.791.539,63	12,95%	-532,79
Švicarska	41.705.224,83	103,42	39.005.746,65	87,20%	93,53
Ukupno EFTA	40.327.194,92	100,00	44.730.412,36	100,00%	110,92

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Švicarska je najznačajniji vanjskotrgovinski partner BiH, ukoliko posmatramo zemlje članice EFTA-e i njeno učešće u izvozu je 86,5%, a u uvozu 85,4%.

U periodu I-III 2021. godine zabilježen je rast izvoza u Norvešku od 86,4%, dok je pad izvoza zabilježen u Lihtenštajn od 55,7% i u Švicarsku 4,9%.

U posmatranom periodu zabilježen je značajan pad uvoza sa Islanda (89,8%), dok je značajan rast uvoza zabilježen iz Lihtenštajna (363%). Međutim, učešće ove dvije zemlje u ukupnom uvozu iz EFTA-e je i dalje jako malo, ispod 1%.

Bosna i Hercegovina u robnoj razmjeni sa Švicarskom, u periodu I-III 2021. godine, bilježi suficit od 39,01 milion KM, međutim zabilježen je pad suficita od 6,5% u odnosu na isti period 2020. godine.

U periodu I-III 2021. godine, u robnoj razmjeni sa Norveskom zabilježen je suficit od 5,79 miliona KM, dok je u istom periodu prošle godine bio zabilježen deficit od 1,09 miliona KM.

7.2 Robna razmjena sa zemljama EFTA-e po tarifnim brojevima (TB)

Tabela 19. - Struktura BiH izvoza u zemlje EFTA-e po TB

Mil.KM

RB	TB	OPIS	I-III 2017	I-III 2018	I-III 2019	I-III 2020	I-III 2021	Učešće 2021	Index 2021/2020
1	2716	Električna energija	6,06	22,24	22,35	31,19	22,77	29,22%	73,00
2	9403	Ostali namještaj i njegovi dijelovi:	3,69	5,33	3,89	5,35	7,86	10,09%	146,92
3	7308	Željezne ili čelične konstrukcije i dijelovi konstrukcija	3,16	3,75	4,42	4,67	5,69	7,30%	121,84
4	2804	Vodonik, plemeniti (rijetki) plinovi i ostali nemetali:	0,00	0,00	0,02	0,00	3,13	4,02%	-
5	9401	Sjedala i njihovi dijelovi:	2,51	2,47	2,95	2,33	2,39	3,07%	102,58
Ukupno (1-5)			15,42	33,79	33,63	43,54	41,84	53,70%	96,10
Ostalo			26,06	27,93	29,54	33,05	36,08	46,30%	109,17
Ukupan izvoz u zemlje EFTA-e			41,48	61,72	63,17	76,59	77,92	100,00%	101,74

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U periodu I-III 2021. godine najveće učešće u ukupnom izvozu na tržište EFTA-e imaju sljedeći proizvodi: električna energija (TB 2716) od 29,2%, ostali namještaj i njegovi dijelovi (TB 9403) od 10%, te željezne ili čelične konstrukcije i dijelovi konstrukcija (TB 7308) od 7,3%.

Poređenjem I-III 2021. godine sa I-III 2020. godine, zabilježen je rast izvoza kod ostalog namještaja (TB 9403) od 46,9%, željeznih ili čeličnih konstrukcija (TB 7308) od 21,8%, te kod sjedala (TB 9401) od 2,6%.

Tabela 20. - Struktura BiH uvoza iz zemalja EFTA-e po TB

Mil.KM

RB	TB	OPIS	I-III 2017	I-III 2018	I-III 2019	I-III 2020	I-III 2021	Učešće 2021	Index 2021/2020
1	3002	Ljudska krv; životinjska krv pripremljena za terapijsku, profilaktičnu ili dijagnostičku upotrebu; antiserumi,	5,12	3,56	3,34	5,48	4,59	13,83	83,76
2	3004	Lijekovi	4,51	3,62	4,23	5,06	3,38	10,18	66,80
3	7901	Cink u sirovim oblicima:	1,42	3,77	2,21	2,52	1,65	4,97	65,48
4	3921	Ostale ploče, listovi, filmovi, folije i trake, od plastičnih masa:	0,26	0,36	0,25	0,42	1,14	3,43	271,43
5	7204	Otpaci i ostaci od željeza ili čelika; otpadni ingoti od željeza ili čelika za pretapanje:	0,00	0,00	0,00	0,19	0,97	2,92	510,53
Ukupno (1-5)			11,31	11,31	10,03	13,67	11,73	35,34	85,81
Ostalo			17,46	22,37	24,78	22,60	21,46	64,66	94,96
Ukupan uvoz iz zemalja EFTA-e			28,77	33,68	34,81	36,27	33,19	100,00	91,51

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U periodu I-III 2021. godine najveće učešće u ukupnom uvozu iz zemalja EFTA-e imaju sljedeći proizvodi: ljudska krv, životinjska krv (TB 3002) od 13,8%; lijekovi, osim proizvoda iz TB 3002, 3005 i 3006 (TB 3004) od 10,2%, te cink u sirovim oblicima (TB 7901) od 5%.

Uvoz otpadaka i ostataka od željeza ili čelika (TB 7204) iz EFTA-e zabilježio je značajan rast, jer u periodu I-III 2021. godini uvoz je bio 970,18 hiljada KM, a u prošloj godini uvoz je iznosio 189,56 hiljada KM.

8. ROBNA RAZMJENA BIH U SEKTORU POLJOPRIVREDE

Dešavanja u poljoprivredi tokom perioda januar-mart 2021. godine

Aktuelna dešavanja u sektoru poljoprivrede u ovom periodu izvještavanja su vezana za otvaranje novih tržišta za izvoz poljoprivrednih proizvoda i zaštitu domaće proizvodnje. Početkom godine Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH je na temelju kredibilnog zahtjeva Vlade Republike Srpske i Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske izradilo nacrt Odluke o uvođenju prelevmana i carinskih stopa na uvoz svježeg i rashlađenog goveđeg i svinjskog mesa iz EU. U predloženoj Odluci o posebnim zaštitnim mjerama na uvoz određenih proizvoda porijeklom iz zemalja članica Evropske unije definisano je da uvoz svježeg i rashlađenog goveđeg i svinjskog mesa iz EU podliježe plaćanju pune carinske stope propisane važećom Carinskom tarifom BiH u trajanju od 200 dana. S tim u vezi započeta je procedura prikupljanja neophodnih mišljenja od strane nadležnih institucija po čijem okončanju će predmetna odluka biti upućena Savjetu ministara BiH na razmatranje.

Krajem februara održan je sastanak ministara MSTEО BiH i nadležnih entitetskih ministara za poljoprivredu sa ministrom poljoprivrede i šumarstva Republike Turske na temu jačanju bilateralne saradnje i poboljšanju vanjskotrgovinske razmjene između dviju zemalja. Aranžman sa Republikom Turskom važan je za domaće izvozno orijentisane kompanije, posebno u uslovima pandemije koronavirusa i pojave tržišnih viškova. Tokom sasatanka razgovarano je o ratifikaciju Sporazuma o slobodnoj trgovini između BiH i Turske, sporazumu između Savjeta ministara BiH i Vlade Turske u oblasti šumarstva. Fokus razgovora dvije strane je stavljen na nastavak izvoza crvenog mesa i mogućnosti povećanja kvota, izvozu mesnih prerađevina, eteričnog ulja, bobičastog voća i unapređenju saradnje u oblasti ribarstva. Takođe, razgovarano je i o zahtjevima turske strane za odobravanje uvoza pilećeg mesa u BiH.

Evropska komisija dostavila je BiH procjenu upitnika za izvoz crvenog mesa na tržište EU, sa dodatnim preporukama koje je potrebno ispuniti u narednom periodu. Na ovaj način je započeta druga faza u procesu odobravanja izvoza crvenog mesa u EU. Nadležne institucije na svim nivoima vlasti u BiH aktivno rade na realizaciji dodatnih preporuka koje se odnose na ispunjavanje uslova u vezi sa javnim zdravljem životinja, registracijom farmi, identifikacijom životinja, te programom nadzora nad zaraznim bolestima i uspostavljanjem laboratorijske mreže. Nakon ispunjavanja uslova u drugoj fazi i zavisnosti od epidemiološke situacije uslijediće dolazaka EU inspektora u kontrolu.

BiH i Malezija bilateralno su usaglasile međunarodne veterinarsko-zdravstvene certifikate, te se ubrzano radilo na aktivnostima neophodnim za ispunjavanje ključnih uslova za izvoz mesa u Maleziju. Malezijsko tržište prepoznato je kao novo tržište za proizvođače i prerađivače mesa iz Republike Srpske i Federacije BiH, od neizmjerne važnosti za nastavak poslovanja i smanjenje potencijalnih tržišnih viškova¹ na domaćem tržištu. Kao završni korak u realizaciji ovog posla odnosno odobravanja izvoza goveđeg, jagnječeg i kozjeg mesa u Maleziju očekuje se dolazak malezijskih inspektora koji će izvršiti kontrolu kandidovanih objekata za izvoz. S

obzirom na pogoršanje epidemiloške situacije sa COVID 19 virusom u BiH malezijski inspektori nisu uspjeli doći tokom prvog kvartala tekuće godine.

Sredinom marta je u cilju unapređenja saradnje, te mogućnosti izvoza mlijeka i mliječnih proizvoda, crvenog mesa i meda iz BiH na kinesko tržište održan je zajednički sastanak predstavnika kineske ambasade sa ministrom MSTEО BiH i nadležnih entitetskih ministarstava za poljoprivredu. Na sastanku je dogovoreno da obje strane intenziviraju rad na usklađivanju certifikata za izvoz, kao i aktivnosti na formiranju radne grupe za saradnju u oblasti poljoprivrede između BiH i NR Kine. Ukazano je i na potrebu organizovanja bilateralnih sastanaka između eksperata iz ovog sektora u cilju razmjene iskustava. Otvaranje kineskog tržišta značajna je prilika za poljoprivredne proizvođače iz BiH, koji imaju kapacitete i iskustva da svoje proizvode, osim evropskim, ponude i kineskim potrošačima. S tim u vezi, na prijedlog entitetskih ministara, kineskoj strani dostaviće se spisak kompanija iz Republike Srpske i Federacije BiH, koje su potencijalni izvoznici mlijeka i mliječnih proizvoda, crvenog mesa i meda na kinesko tržište. Ministar MSTEО BiH i nadležni ministri entitetskih ministarstava poljoprivrede su usaglasili da u narednom periodu održe sastanak sa predstavnicima Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srbije u cilju razmjene iskustava u saradnji sa NR Kinom obzirom da je Srbija regionalni lider u vanjskotrgovinskom prometu sa NR Kinom.

Predstavnici fitosanitarne inspekcije Federalne službe za veterinarski i fitosanitarni nadzor Ruske Federacije u saradnji sa Upravom za zaštitu zdravlja bilja BiH i nadležnim institucijama Republike Srpske, 24. marta, izvršili su kontrolu kod proizvođača sadnog materijala "Poljoagro d.o.o" iz Šamca. Obavljenom kontrolom dato je zeleno svjetlo za izvoz sadnog materijala, u vrijednosti većoj od milion evra. Takođe, planirano je da nadležni ruski inspektori u predstojećem periodu izvrše kontrolu i kod kompanije "Adria Hishtil" iz Čapljine, koja je iskazala namjeru za izlazak na tržište Ruske Federacije. Republika Srpska i Federacija BiH imaju perspektivu za proizvodnju sadnog materijala tako da ova aktivnost doprinosi razvoju domaće proizvodnje i poboljšanju vanjskotrgovinske razmjene sa Ruskom Federacijom.

U nastavku je dat pregled bh. razmjene poljoprivrednim proizvodima.

Tabela 21. - Usporedni pregled BiH razmjene **poljoprivrednim proizvodima** po regionima - (mil. KM)

UVOZ	I-III 2020	I-III 2021	Učešće 2021	Index 2021/2020
EU	419,64	415,93	57,35%	99,12
CEFTA	210,64	196,38	27,08%	93,23
EFTA	1,25	0,96	0,13%	77,31
UoST*	26,48	24,24	3,34%	91,56
Ostatak svijeta	91,82	87,71	12,09%	95,52
UKUPNO	749,82	725,23	100,00%	96,72
IZVOZ				
EU	71,90	86,55	45,80%	120,37
CEFTA	65,28	66,76	35,33%	102,27
EFTA	5,87	5,10	2,70%	86,84
UoST*	39,02	16,84	8,91%	43,15
Ostatak svijeta	19,31	13,73	7,27%	71,13
UKUPNO	201,38	188,98	100,00%	93,84
TRGOVINSKI BILANS				
EU	-347,73	-329,38	61,42%	94,72
CEFTA	-145,36	-129,62	24,17%	89,18
EFTA	4,62	4,13	-0,77%	89,41
UoST*	12,55	-7,40	1,38%	-59,00
Ostatak svijeta	-72,52	-73,98	13,80%	102,01
UKUPNO	-548,43	-536,25	100,00%	97,78

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

* Zemlje ugovora o slobodnoj trgovini (Turska)

- Poljoprivredni proizvodi su razvrstani po WTO

U periodu I-III 2021. godini izvoz poljoprivrednih proizvoda iznosio je 188,98 miliona KM, dok je uvoz poljoprivrednih proizvoda bio 725,23 miliona KM, te je zabilježen deficit u razmjeni poljoprivrednim proizvodima od 536,25 miliona KM.

U posmatranom periodu u odnosu na isti period 2020. godine, zabilježen je pad izvoza (6,16%), uvoza (3,3%), te deficita (2,22%).

Pokrivenost uvoza izvozom BiH u razmjeni poljoprivrednim proizvodima iznosila je 26,06%.

Posmatrano po regijama u periodu I-III 2021. godine u odnosu na isti period 2020. godine rast izvoza poljoprivrednih proizvoda zabilježen je u EU (20%) i u CEFTA -u (2,3%), dok je u ostalim regionima zabilježen pad izvoza.

Uvoz poljoprivrednih proizvoda bilježi pad iz svih regiona.

Bosna i Hercegovina sa Turskom, u periodu I-III 2021. godine bilježi deficit u razmjeni poljoprivrednim proizvodima od 7,40 miliona KM, dok je u istom periodu prošle godine bio zabilježen suficit od 12,55 miliona KM.

U posmatranom periodu zabilježen je suficit u razmjeni poljoprivrednim proizvodima sa EFTA-om od 4,13 miliona KM.

Tabela 22 - Uvoz najznačajnijih poljoprivrednih proizvoda u BiH

Mil.KM

RB	HS 6	OPIS	I-III 2020	I-III 2021	Učešće 2021	Index 2021/2020
1	210690	Ostali prehrambeni proizvodi – sirupi (laktozni, izoglukočni, glukozbi, voćni)	41,06	42,57	5,87%	103,7
2	020120	Goveđe meso, svježe ili rashlađeno -ostali komadi sa kostima:	29,34	33,29	4,59%	113,5
3	230990	Ostali preparati za prehranu životinja	28,25	23,02	3,17%	81,5
4	100199	Ostala pšenica i suražica	32,55	21,47	2,96%	66,0
5	220300	Pivo dobijeno od slada:	19,78	20,41	2,81%	103,2
6	180690	Ostali proizvodi od čokolade	17,40	17,98	2,48%	103,3
7	080390	Ostale banane, osim banana za kuhanje	17,77	16,78	2,31%	94,4
8	220210	Vode, uključujući mineralne vode i gazirane vode, sa dodatim šećerom ili drugim sredstvima za zaslađivanje ili aromatizaciju	16,12	16,03	2,21%	99,4
9	040690	Ostali sir	13,50	15,69	2,16%	116,2
10	240220	Cigarete koje sadrže duhan:	18,95	14,69	2,03%	77,5
Ukupno (1-10)			234,73	221,92	30,60%	94,5
Ostalo			515,09	503,31	69,40%	97,7
UKUPNO			749,82	725,23	100,00%	96,7

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

- Poljoprivredni proizvodi su razvrstani po WTO

Bosna i Hercegovina je, od poljoprivrednih proizvoda, najviše uvozila ostale prehrambene proizvode – sirupe (2106 90) u vrijednosti od 42,57 miliona KM, i bilježi rast od 3,7% u odnosu na isti period 2020. godine, zatim komade goveđeg mesa sa kostima (0201 20) u vrijednosti od 33,29 miliona KM i bilježi rast od 13,5%, te ostale preparate (2309 90) u vrijednosti od 23,02 miliona KM i bilježi pad od 18,5%.

Tabela 23 - Izvoz najznačajnijih poljoprivrednih proizvoda iz BiH

Mil.KM

RB	HS 6	OPIS	I-III 2020	I-III 2021	Učešće 2021	Index 2021/2020
1	151219	Ulje od sjemena suncokreta ili šafranike, za tehničke ili industrijske svrhe	17,47	22,12	11,71%	126,6
2	160232	Ostali pripremljeni ili konzervisani proizvodi, od kokoši vrste Gallus domesticus	10,81	16,19	8,57%	149,8
3	081120	Maline, kupine, dudovi (murve), loganske bobice, crne, bijele i crvene ribizle i ogrozdi	14,24	14,50	7,67%	101,8
4	040120	Mlijeko i pavlaka, sa sadržajem masti većim od 1%, ali ne većim od 6% po masi:	18,07	14,45	7,65%	80,0
5	410150	Cijele goveđe kože i kože kopitara, mase po koži veće od 16 kg	6,45	7,53	3,99%	116,8
6	190531	Slatki keksi	6,22	7,26	3,84%	116,6
7	220210	Vode, uključujući mineralne vode i gazirane vode, sa dodatim šećerom ili drugim sredstvima za zaslađivanje ili aromatizaciju	7,62	6,50	3,44%	85,4
8	100199	Ostala pšenica i suražica	2,85	5,65	2,99%	198,1
9	190532	Vafli i oblatne	3,61	4,61	2,44%	127,8
10	180690	Ostali proizvodi od čokolade	3,23	3,55	1,88%	109,8
Ukupno (1-10)			90,57	102,37	54,17%	113,0
Ostalo			110,81	86,62	45,83%	78,2
UKUPNO			201,38	188,98	100,00%	93,8

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

- Poljoprivredni proizvodi su razvrstani po WTO

U periodu I-III 2021. godine, BiH je od poljoprivrednih proizvoda najviše izvozila ulje od sjemena suncokreta ili šafranike, za tehničke ili industrijske svrhe (1512 19) u vrijednosti od 22,12 miliona KM i bilježi rast od 26,6%, zatim ostale pripremljene ili konzervisane proizvode, od kokoši vrste Gallus domesticus (1602 32) u vrijednosti od 16,19 miliona KM i bilježi rast od 49,8%, maline, kupinje, dudovi (0811 20) u vrijednosti od 14,50 miliona KM i bilježi rast od 1,8% te mlijeko i pavlaku (0401 20) u vrijednosti od 14,45 miliona KM i bilježe pad pad od 20%.

STATISTIČKI DODATAK

Izvoz BiH po zemljama EU

KM

R. br.	ZEMLJA	I-III 2020		I-III 2021		INDEX
		Vrijednost	Učešće	Vrijednost	Učešće	
1	NJEMAČKA	426.265.045,85	22,11%	459.647.746,54	20,23%	107,83
2	HRVATSKA	352.668.954,84	18,29%	441.049.093,11	19,41%	125,06
3	ITALIJA	237.568.705,10	12,32%	294.532.118,65	12,96%	123,98
4	SLOVENIJA	240.993.313,41	12,50%	281.242.384,83	12,38%	116,70
5	AUSTRIJA	249.893.169,71	12,96%	278.244.595,63	12,24%	111,35
6	NIZOZEMSKA (HOLANDIJA)	58.869.599,07	3,05%	88.840.847,45	3,91%	150,91
7	FRANCUSKA	56.732.115,62	2,94%	78.739.454,48	3,47%	138,79
8	RUMUNIJA	46.810.505,29	2,43%	58.801.051,00	2,59%	125,62
9	MAĐARSKA	54.059.003,81	2,80%	51.345.878,52	2,26%	94,98
10	POLJSKA	42.809.760,50	2,22%	50.538.681,40	2,22%	118,05
11	ČEŠKA	33.725.527,59	1,75%	38.939.581,04	1,71%	115,46
12	SLOVAČKA	30.712.663,17	1,59%	29.863.842,15	1,31%	97,24
13	ŠPANIJA	12.145.483,40	0,63%	21.364.725,09	0,94%	175,91
14	ŠVEDSKA	20.988.201,03	1,09%	21.203.050,16	0,93%	101,02
15	BELGIJA	15.168.930,33	0,79%	18.468.772,26	0,81%	121,75
16	LUKSEMBURG	14.482.381,06	0,75%	17.310.719,26	0,76%	119,53
17	BUGARSKA	11.287.984,53	0,59%	12.552.276,93	0,55%	111,20
18	DANSKA	9.865.708,13	0,51%	9.943.280,05	0,44%	100,79
19	LITVANIJA	5.431.273,64	0,28%	7.799.432,65	0,34%	143,60
20	GRČKA	2.971.613,82	0,15%	4.655.011,40	0,20%	156,65
21	PORTUGAL	2.205.496,98	0,11%	4.336.741,83	0,19%	196,63
22	IRSKA	693.321,66	0,04%	800.153,60	0,04%	115,41
23	LATVIJA (LETONIJA)	384.060,98	0,02%	700.671,16	0,03%	182,44
24	FINSKA	436.731,25	0,02%	624.961,15	0,03%	143,10
25	ESTONIJA	121.409,94	0,01%	448.468,86	0,02%	369,38
26	CIPAR	527.405,98	0,03%	269.942,67	0,01%	51,18
27	MALTA	103.811,79	0,01%	51.008,99	0,00%	49,14
Ukupno EU		1.927.922.178,48	100,00%	2.272.314.490,86	100,00%	117,86

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Uvoz BiH po zemljama EU

KM

R. br.	ZEMLJA	I-III 2020		I-III 2021		INDEX
		Vrijednost	Učešće	Vrijednost	Učešće	
1	NJEMAČKA	541.375.723,91	20,63%	564.411.080,61	21,07%	104,25
2	ITALIJA	492.623.841,59	18,77%	524.768.274,81	19,59%	106,53
3	HRVATSKA	391.676.679,43	14,92%	367.297.954,40	13,71%	93,78
4	SLOVENIJA	210.309.995,55	8,01%	218.715.866,44	8,17%	104,00
5	AUSTRIJA	167.950.620,72	6,40%	180.506.066,71	6,74%	107,48
6	POLJSKA	132.362.479,27	5,04%	132.181.144,06	4,93%	99,86
7	MAĐARSKA	115.743.602,69	4,41%	116.590.281,32	4,35%	100,73
8	FRANCUSKA	84.200.478,83	3,21%	91.320.647,01	3,41%	108,46
9	ČEŠKA	72.222.217,92	2,75%	71.457.025,75	2,67%	98,94
10	NIZOZEMSKA (HOLANDIJA)	68.944.896,34	2,63%	65.194.296,58	2,43%	94,56
11	ŠPANIJA	56.743.906,15	2,16%	53.231.779,09	1,99%	93,81
12	SLOVAČKA	40.755.975,03	1,55%	46.305.014,29	1,73%	113,62
13	RUMUNIJA	48.475.886,10	1,85%	45.242.076,04	1,69%	93,33
14	BELGIJA	46.566.004,53	1,77%	43.681.647,70	1,63%	93,81
15	GRČKA	28.220.019,60	1,08%	40.037.502,22	1,49%	141,88
16	BUGARSKA	49.335.023,63	1,88%	38.374.149,94	1,43%	77,78
17	ŠVEDSKA	24.444.099,73	0,93%	26.633.162,67	0,99%	108,96
18	DANSKA	14.597.513,10	0,56%	16.688.324,30	0,62%	114,32
19	IRSKA	16.313.954,00	0,62%	14.511.508,51	0,54%	88,95
20	PORTUGAL	7.257.875,10	0,28%	7.753.725,09	0,29%	106,83
21	FINSKA	5.526.158,96	0,21%	4.467.309,64	0,17%	80,84
22	LITVANIJA	3.813.922,53	0,15%	3.398.859,07	0,13%	89,12
23	LATVIJA (LETONIJA)	1.040.655,16	0,04%	1.627.621,58	0,06%	156,40
24	MALTA	1.859.926,88	0,07%	1.620.699,20	0,06%	87,14
25	LUKSEMBURG	1.575.448,24	0,06%	1.469.377,55	0,05%	93,27
26	ESTONIJA	579.419,01	0,02%	774.610,00	0,03%	133,69
27	CIPAR	224.791,03	0,01%	256.938,31	0,01%	114,30
Ukupno EU		2.624.741.115,03	100,00%	2.678.516.942,89	100,00%	102,05

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Trgovinski bilans BiH po zemljama EU

KM

R. br.	ZEMLJA	I-III 2020		I-III 2021		INDEX
		Vrijednost	Učešće	Vrijednost	Učešće	
1	ITALIJA	-255.055.136,49	36,60%	-230.236.156,16	56,68%	90,27
2	NJEMAČKA	-115.110.678,06	16,52%	-104.763.334,07	25,79%	91,01
3	POLJSKA	-89.552.718,77	12,85%	-81.642.462,66	20,10%	91,17
4	MAĐARSKA	-61.684.598,88	8,85%	-65.244.402,80	16,06%	105,77
5	ŠPANIJA	-44.598.422,75	6,40%	-31.867.054,00	7,85%	71,45
6	HRVATSKA	-39.007.724,59	5,60%	73.751.138,71	-	-
7	ČEŠKA	-38.496.690,33	5,52%	-32.517.444,71	8,01%	84,47
8	BUGARSKA	-38.047.039,10	5,46%	-25.821.873,01	6,36%	67,87
9	BELGIJA	-31.397.074,20	4,51%	-25.212.875,44	6,21%	80,30
10	FRANCUSKA	-27.468.363,21	3,94%	-12.581.192,53	3,10%	45,80
11	GRČKA	-25.248.405,78	3,62%	-35.382.490,82	8,71%	140,14
12	IRSKA	-15.620.632,34	2,24%	-13.711.354,91	3,38%	87,78
13	NIZOZEMSKA (HOLANDIJA)	-10.075.297,27	1,45%	23.646.550,87	-	-
14	SLOVAČKA	-10.043.311,86	1,44%	-16.441.172,14	4,05%	163,70
15	FINSKA	-5.089.427,71	0,73%	-3.842.348,49	0,95%	75,50
16	PORTUGAL	-5.052.378,12	0,73%	-3.416.983,26	0,84%	67,63
17	DANSKA	-4.731.804,97	0,68%	-6.745.044,25	1,66%	142,55
18	ŠVEDSKA	-3.455.898,70	0,50%	-5.430.112,51	1,34%	157,13
19	MALTA	-1.756.115,09	0,25%	-1.569.690,21	0,39%	89,38
20	RUMUNIJA	-1.665.380,81	0,24%	13.558.974,96	-	-
21	LATVIJA (LETONIJA)	-656.594,18	0,09%	-926.950,42	0,23%	141,18
22	ESTONIJA	-458.009,07	0,07%	-326.141,14	0,08%	71,21
23	CIPAR	302.614,95	-0,04%	13.004,36	0,00%	4,30
24	LITVANIJA	1.617.351,11	-0,23%	4.400.573,58	-1,08%	272,09
25	LUKSEMBURG	12.906.932,82	-1,85%	15.841.341,71	-3,90%	122,74
26	SLOVENIJA	30.683.317,86	-4,40%	62.526.518,39	-15,39%	203,78
27	AUSTRIJA	81.942.548,99	-11,76%	97.738.528,92	-24,06%	119,28
Ukupno EU		-696.818.936,55	100,00%	-406.202.452,03	100,00%	58,29

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Polazeći od naprijed navedenog, predlaže se Vijeću ministara Bosne i Hercegovine, da nakon razmatranja Analize vanjskotrgovinske razmjene Bosne i Hercegovine za periodu I-III 2021. godine, donese sljedeći:

ZAKLJUČAK

1. Usvaja se Analiza vanjskotrgovinske razmjene Bosne i Hercegovine za periodu I-III 2021. godine.